

30/09/2021

Infecions urinàries en mascotes i bacteris multiresistents: estat de la qüestió a Espanya

Molts dels bacteris que causen infecció del tracte urinari (ITU) en persones i animals de companyia ofereixen resistència a un o varis antibiòtics, fet que suposa un repte per a la medicina veterinària i un problema de salut pública. Per orientar els veterinaris en l'ús més apropiat d'antibiòtics, un estudi liderat per investigadores del Departament de Sanitat i Anatomia Animal de la UAB ha actualitzat les dades sobre els bacteris multiresistents detectats en gossos i gats amb ITU a Espanya. Les autores donen suport a les pautes de tractament aplicades avui dia, tot i que reservant els antibiòtics d'ús crític en humans només per al tractament dels casos més greus, i recomanen extremar pràctiques d'higiene i prevenció per minimitzar la transmissió bacteriana entre mascotes i humans.

istockphoto/LightFieldStudios

Durant les últimes dècades la creixent aparició de bacteris multiresistents als tractaments antimicrobians representa un gran desafiament terapèutic i un greu problema de salut pública, principalment pel seu potencial risc zoonòtic, que significa que es poden transmetre entre animals i persones. L'optimització de l'ús d'antibiòtics en la clínica veterinària és una de les estratègies per reduir la selecció de resistències antimicrobianes (RAM) en animals de companyia. Un dels principals problemes que tenen els veterinaris clínics és la falta d'informació sobre l'efecte que té l'ús rutinari d'antibiòtics per al tractament d'infeccions

bacterianes en l'aparició de RAM.

Les infeccions del tracte urinari (ITU) representen unes de les afeccions que requereixen tractaments antimicrobians amb més freqüència tant en persones com en animals de companyia. Amb l'objectiu d'orientar als veterinaris clínics de gossos i gats per a l'ús apropiat d'antimicrobians, aquest estudi actualitza les dades sobre les RAM detectades en bacteris d'animals amb ITU a Espanya. Per a això, es van analitzar els resultats d'aproximadament 5.000 casos de diagnòstic microbiològic urinari de gossos i gats, remesos entre 2016 i 2018, procedents de diferents províncies d'Espanya.

Els resultats de l'estudi van mostrar un major percentatge d'aïllaments positius en les mostres procedents de gossos (42%, 1368/3270) respecte als gats (27%, 457/1673). *Escherichia coli* va ser el bacteri identificat amb més freqüència, seguit principalment per *Enterococcus spp.* (més freqüent en gats), *Proteus mirabilis* (més prevalent en mostres de gos), *Staphylococcus spp.* i *Klebsiella pneumoniae*.

Quant als resultats de sensibilitat antimicrobiana, el 93% del total de les soques bacterianes aïllades van mostrar resistència enfront d'almenys un antimicrobià i dins d'aquests, el 42% de les soques van presentar un patró de multiresistència (MDR, resistència a 3 o més famílies d'antimicrobians). El percentatge de soques bacterianes MDR va ser més alt en les mostres de gat (50%) que en les de gos (40%). En general, tot i que *E. coli* va ser el bacteri més prevalent, el perfil de RAM va ser més elevada en *K. pneumoniae*, *P. mirabilis* i *Pseudomonas aeruginosa*. A més, les proves de susceptibilitat antimicrobiana de cocos grampositius, com *Staphylococcus spp.*, van mostrar uns nivells més alts de resistència en gats als beta-lactàmics comuns utilitzats per al tractament d'infeccions urinàries complicades, així com a les fluoroquinolones, aminoglucòsids i carbapenèmics.

En conclusió, seguint les pautes internacionals per al tractament antimicrobià de les ITU, els resultats d'aquest estudi donen suport a l'ús d'antibiòtics de primera elecció (i.e. amoxicilina-àcid clavulànic o trimetoprim /sulfametoxazol) com a ús rutinari per al tractament de cistitis esporàdiques causades per *E. coli*. En canvi, l'ús d'antibiòtics més crítics o reservats per a medicina humana (com fluoroquinolones d'acció prolongada, cefalosporines d'última generació, o carbapenèmics), haurien de reservar-se per al tractament d'ITUs complicades (pielonefritis i prostatitis) o per combatre infeccions per bacteris MDR (enterobacteris productors de Beta-lactamasas d'espectre estès-BLEE- o *P. aeruginosa* MDR).

A més, tenint en compte el potencial zoonòtic dels bacteris causants d'ITU en animals de companyia, es recomanaria dur a terme pràctiques d'higiene extrema i protocols preventius sota un enfocament de *One Health* per controlar la disseminació de bacteris MDR entre mascotes i humans.

Laila Darwich(1,2), Chiara Seminati(1), Ares Burbulla(3), Alba Nieto(4), Inma Durán(4), Núria Tarradas(4), Rafeal A. Molina-López(5)

- 1) Departament de Sanitat i Anatomia Animal (UAB)
  - 2) Centre de Recerca en Sanitat Animal (CRESA-IRTA, UAB),
  - 3) Hospital Veterinari Garbí, Cabrera de Mar (Barcelona)
  - 4) Departamento Veterinaria de Laboratorio Echevarne S.A., Barcelona.
  - 5) Centre de Fauna Salvatge de Torreferrussa, Barcelona
- laila.darwich@uab.cat

Referències

Laila Darwich, Chiara Seminati, Ares Burballa, Alba Nieto, Inma Durán, Núria Tarradas, Rafael A. Molina-López. **Antimicrobial susceptibility of bacterial isolates from urinary tract infections in companion animals in Spain.** *Vet Record* (2021). <https://doi.org/10.1002/vetr.60>

[View low-bandwidth version](#)